

**Záznam zo zasadnutia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
20. novembra 2014, 13.00 hod., miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení:

Miriám Bročková - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny; Michal Hefty - Myslím - Centrum kultúry Nepočujúcich, Ivan Sýkora - Slovenská humanitná rada, Daniela Pochybová - Konfederácia odborových zväzov, Marta Gajdošíková - Rozhlas a televízia Slovenska

Návrh programu:

1. Otvorenie
2. Kontrola uznesení
3. Informácia o zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a o stave prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike
4. Informácia k plneniu opatrení z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 - 2020
5. Dodržiavanie ľudských práv v Slovenskej republike v kontexte odporúčaní z 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva
6. Rôzne

1. Otvorenie

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - v úvode privítal všetkých zúčastnených a otvoril zasadnutie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „výbor“). Ospravedlnil neúčast' Jána Richtera, ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR a predsedu výboru z dôvodu kolidujúcich pracovných povinností. Prítomných informoval, že bol predsedom výboru poverený vedením zasadnutia a uviedol, že z poverenia predsedu výboru sa rokovaní zúčastní aj Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Prítomných oboznámil s návrhom programu zasadnutia a vyzval na jeho doplnenie. Zároveň prítomných informoval, že na základe jeho podnetu boli dodatočne zaradené do bodu Rôzne dve informácie v pôsobnosti Ministerstva dopravy, výstavby regionálneho rozvoja SR. Jednou je informácia o Výnimke z uplatňovania nariadenia ES 1371 z roku 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej doprave a druhou je informácia o Zákone č. 488/2013 Z.z. o diaľničnej známke. Program bol jednohlasne schválený. Následne vyzval riaditeľku Spoločného sekretariátu výborov¹, aby pristúpila ku kontrole uznášaniaschopnosti výboru a ku kontrole plnenia uznesení.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - skonštatovala uznášaniaschopnosť výboru.

---

¹ zastupujúcu na rokovaní tajomníčku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

2. Kontrola uznesení

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných informovala o plnení uznesenia č. 44 prijatého na ostatnom zasadnutí výboru k problematike multimodálneho vysielania, v zmysle ktorého bolo tajomníčke výboru uložené iniciovať a zabezpečiť dve odborné pracovné stretnutia za účasti vecne zainteresovaných inštitúcií. Jedno zo stretnutí sa týkalo problematiky zabezpečenia úplnosti prenosového reťazca multimediálneho vysielania a druhé sa venovalo problematike zabezpečenia kvality a rozsahu skrytého titulkovania pre nepočujúcich. Obe stretnutia sa uskutočnili dňa 12. novembra 2014 na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Uviedla, že na *pracovné stretnutie k problematike úplnosti prenosového reťazca multimodálneho vysielania s cieľom naplnenia možnosti riadne využívať službu hlasového komentovania pre nevidiacich koncovým užívateľom*, boli prizvaní okrem zástupcov organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zrakovým postihnutím zastúpených vo výbore, aj zástupcovia viacerých rezortov, konkrétne Ministerstva kultúry SR, Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zástupca Hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, zástupcovia Rady pre vysielanie a retransmisiu a zástupcovia televíznych vysielateľov, tak zo strany verejnoprávnej televízie RTVS, ako aj zo strany licencovaných televíznych vysielateľov TV Markíza a TV JOJ.

Vyjadрила potešenie, že tak zo strany licencovaných televíznych vysielateľov, ako aj zo strany Rady pre vysielanie a retransmisiu bola uvedená aktivita prijatá veľmi ústretovo.. Diskusia bola zameraná najmä na technickú stránku veci - zabezpečenie dostupnosti signálu a zabezpečenie šírenia doplnkových služieb, ktoré vysielatelia poskytujú ďalej retransmitterom. Upresnila, že problém nastáva v prípade, keď retransmiteri nešíria vysielateľmi poskytnuté doplnkové služby v úplnosti, ale z týchto si doplnkové služby vyberajú, v dôsledku čoho sa audio komentáre, ktoré tvoria súčasť balíčka, ku koncovým užívateľom nedostávajú. Na stretnutí sa venovali aj problému dostupnosti technických zariadení na trhu a dostupnosti kvalitného technického poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím, osobitne pre osoby so zrakovým postihnutím tak, aby sa tieto osoby vedeli zorientovať v ponuke zariadení na trhu a aby si vybrali také, ktoré sú z hľadiska ich zdravotného postihnutia ľahko obslužiteľné. Prítomných informovala, že pán Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda výboru dal na stretnutí do pozornosti normu EN 301 549, ktorá uvádza Požiadavky na prístupnosť vhodné vo verejnom obstarávaní produktov a služieb IKT v Európe . Nakoľko ide o európsky štandard, vyzvala prítomných zástupcov jednotlivých rezortov, aby uvedenú skutočnosť vzali na vedomie a odkomunikovali ju dovnútra svojich rezortov. Dôsledné využívanie a zavedenie tohto štandardu vo verejnom obstarávaní orgánmi štátnej správy by malo byť motivujúcim pre výrobcov a predajcov, ktorí by v dôsledku rastúceho dopytu operatívnejšie zadávali spomenuté zariadenia do ponuky. Z diskusie, ktorá sa na stretnutí viedla vyplynulo viacero záverov. Jedným z nich je potreba iniciovať druhé kolo rokovania k uvedenej problematike, konkrétne už aj za prizvania zástupcov retransmitterov. V záujme čo najširšieho záberu budú prizvaní zástupcovia asociácií, ktoré združujú široký okruh operátorov. Informovala, že by sa uvedené stretnutie malo uskutočniť v druhej polovici januára 2015 za účasti zástupcov Slovenskej asociácie pre káblové telekomunikácie a zástupcov Asociácie prevádzkovateľov káblových televízií. Následne prítomných informovala o ponuke Rady pre vysielanie a retransmisiu, ktorá v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR spracuje analýzu platnej právnej úpravy, týkajúcu sa povinnosti zabezpečenia multimodálneho prístupu k programovej službe v celom prenosovom reťazci multimodálnych

služieb, vrátane tých povinností retransmitera, ktoré sa týkajú zabezpečenia šírenia všetkých doplnkových služieb, a taktiež by bola preskúmaná kompetenčná príslušnosť z hľadiska vymožiteľnosti a následnej kontroly plnenia tejto zákonnej povinnosti. Rada pre vysielanie a retransmisiu v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR predloží SSV právnu analýzu do konca novembra 2014.

Následne informovala o priebehu a záveroch pracovného stretnutia k *problematike zabezpečenia a rozsahu skrytého titulkovania pre nepočujúcich*. Uviedla, že toto stretnutie bolo realizované v obdobnom formáte. Uskutočnilo sa za účasti zástupcov skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím, zástupcov televíznych vysielateľov tak verejnoprávnych, ako aj licencovaných, zástupcov Rady pre vysielanie a retransmisiu a aj za prítomnosti dvoch prizvaných expertov z radov tvorcov samotných titulkov, ako aj zástupcov jednotlivých rezortov, ktorí boli spomenutí v informácii súvisiacej s prvým pracovným stretnutím. Diskusia sa odvíjala od úvodných prezentácií, kde priamo zástupcovia osôb so sluchovým postihnutím prezentovali konkrétne problémy. Diskusia v tejto veci prebieha dlhodobo, cca desať až pätnásť rokov, výsledkom čoho sú už aj určité konkrétne odporúčania, ktoré sú pripravené približne dva roky. Tieto odporúčania si však televízni vysielatelia neosvojili v jednotnej podobe a z uvedeného dôvodu nie je zabezpečený jednotný štandard pre uplatňovanie, alebo pre poskytovanie skrytých titulkov. Na stretnutí taktiež zaznela pochybnosť o tom, akým spôsobom je možná kontrola naplnenia zákonného objemu poskytovania programov so skrytými titulkami, keď kvalita titulkov je z dôvodu absencie jednotného štandardu kvality rôzna. Výstupom diskusie bol zámer vytvoriť záväznú metodiku tvorby skrytých titulkov, v ktorej budú nastavené parametre kvality týchto titulkov, či už formou vyhlášky alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu. Uvedený návrh získal podporu zo strany všetkých prítomných, t. j. televíznych vysielateľov, tvorcov titulkov, ako aj samotných zástupcov osôb so zdravotným postihnutím. Gesčne bola aktivita adresovaná Ministerstvu kultúry SR, ktorému bol v nadväznosti na pracovné stretnutie vyhradený časový priestor na internú diskusiu. Následne vyzvala zástupkyňa rezortu kultúry, aby prítomných informovala o stanovisku Ministerstva kultúry SR k riešeniu danej problematiky.

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry SR - predniesla oficiálne stanovisko Sekcie médií, audiovizíí a autorského práva Ministerstva kultúry SR, týkajúce sa ďalšej spolupráce subjektov prizvaných na pracovné stretnutie k skrytým titulkom. Uviedla, že rezort kultúry má záujem venovať sa téme kvality skrytých titulkov a vyvíjať iniciatívu smerujúcu k stanoveniu kritérií pre posudzovanie kvality skrytých titulkov. Prítomných informovala, že vzhľadom na skutočnosť, že riešenie tejto otázky by predstavovalo komplexnú systémovú zmenu, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky plánuje ako prvý krok uskutočniť stretnutie so zainteresovanými subjektmi, a to zástupcami vysielateľov, zástupcami osôb so sluchovým postihnutím a Radou pre vysielanie a retransmisiu v priebehu januára 2015.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - prítomných ďalej informovala o plnení uznesenia č. 46 k návrhu zákona o verejnej ochrane práv detí a verejnej ochrane práv osôb so zdravotným postihnutím. Výbor schválil výstup spoločnej pracovnej skupiny Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím a Výboru pre deti a mládež pre prípravu návrhov riešení verejnej ochrany práv detí a verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím s pripomienkami a odporučil predsedovi výboru postúpiť materiál do legislatívneho procesu. Uviedla, že tento proces naďalej pokračuje, materiál bol predmetom vnútrorezortného pripomienkového konania, ktoré sa vyhodnocovalo a materiál sa pripravoval do porady vedenia tak, aby bolo možné následne ho predložiť do medzirezortného pripomienkového konania.

K plneniu uznesenia č. 47, ktoré sa týka informácii o plnení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotných postihnutím je venovaný osobitný bod programu.

K uzneseniu č. 48 k Informácii o stave implementácie národných projektov uviedla, že výbor na poslednom zasadnutí zoberal na vedomie informáciu o stave implementácie Národného projektu Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb a informáciu o stave implementácie Národného projektu Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí. Vzhľadom na skutočnosť, že výbor zasadá vo veľmi krátkom časovom odstupe, pričom v medziobdobí nedošlo k žiadnym zásadným zmenám, o ktorých by mal byť výbor informovaný, sekretariát výboru nenavrhol zaradiť uvedenú informáciu na rokovanie aktuálneho výboru.

V súvislosti s plnením uznesenia č. 49, ktorým výbor uložil členovi výboru zastupujúcemu Ministerstvo zdravotníctva SR informovať na najbližšom zasadnutí výboru o záveroch spoločného stretnutia, na ktorom boli prítomní zástupcovia organizácií osôb s telesným postihnutím vo Výbore pre osoby so zdravotným postihnutím, zástupcovia zdravotných poisťovní, zástupcovia Odbornej pracovnej skupiny pri Kategorizačnej komisii pre zdravotnícke pomôcky a zástupcovia Ministerstva zdravotníctva SR; vyzvala Branislava Jaďuďa, predsedu kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky Ministerstva zdravotníctva SR, aby podal informáciu o stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 7. októbra 2014.

Branislav Jaďuď, predseda Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky, Ministerstvo zdravotníctva SR - informoval, že rezort zdravotníctva pozval na pracovné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 7. októbra 2014 manažmenty zdravotných poisťovní spolu s odborníkmi, ktorých zastupoval aj predseda odbornej pracovnej skupiny MUDr. Hudec, ktorý je zároveň aj členom kategorizačnej komisie. Na stretnutie boli prizvaní aj zástupcovia osôb s telesným postihnutím, jednak členovia Organizácie muskulárnych dystrofiíkov v SR a členovia Slovenského zväzu telesne postihnutých. Stretnutia sa zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ako aj zástupca hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. S jednotlivými zúčastnenými stranami sa diskutovalo o celej šírke podnetu, ktorý sformulovali a ktorý bol predmetom diskusie na predchádzajúcom zasadnutí výboru. Na stretnutí zazneli aj stanoviská odborníkov a zdravotných poisťovní. Na záver stretnutia bol prijatý návrh, že na nasledujúce stretnutie kategorizačnej komisie, ktoré sa plánuje uskutočniť začiatkom decembra 2014 budú prizvaní aj zástupcovia Organizácie muskulárnych dystrofiíkov v SR Tibor Köböl a Andrea Madunová. Zmeny sa budú týkať rozšírenia štandardov na invalidné vozíky a zdefinujú sa požadované prvky vo výbave tak, aby boli poskytované priamo od výrobcov v cene, ktorá je zaradená v zozname kategorizácie zdravotníckych pomôcok. Zároveň sa budú rozširovať opravy a úpravy aj na podskupinu elektrických vozíkov, ktoré boli doposiaľ len u mechanických vozíkov. Zároveň sa rezort zdravotníctva zaviazal zdravotným poisťovniam precíznejšie pretlmočiť určité špecifické požiadavky konkrétnych diagnóz prípadov občanov s telesným postihnutím, kedy napriek nastaveniu štandardov, určité indikačné obmedzenia môžu nevyhovovať alebo nenapĺňať ich požiadavky. Vzhľadom na to je potrebné uplatňovať v praxi takzvaný osobitný spôsob úhrady, ktorý umožňuje zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, ktorý rezort zdravotníctva tlmočil aj v minulosti, opakovane na to akcentoval a na nasledujúcej komisii bude o tom hovoriť tak, že sa budú konkretizovať eventuálne niektoré prípady, ktorým nebolo vyhovené a bude sa snažiť nájsť nejaký prienik do budúcnosti.

Tibor Kőböl, zástupca skupiny organizácií osőb s telesným postihnutím - uviedol, že skupina osőb s telesným postihnutím vníma krok Ministerstva zdravotníctva SR ako ústretový a uskutočnené stretnutie vnímajú ako úvodné. Podotkol, že pevne verí, že pokračujúce rokovania a konkrétne výsledky budú takého charakteru, ktoré budú reflektovať rôznorodosť a individuálnu potrebu osőb so zdravotným postihnutím.

Anna Bartalová, zástupkyňa skupiny organizácií osőb so sluchovým postihnutím - požiadala o informáciu, dokedy je možné predložiť pripomienky, resp. návrhy kategorizačnej komisii na doplňujúce pomôcky, ktoré súvisia s kompenzáciou sluchového postihnutia.

Branislav Jaďud', predseda Kategorizačnej komisie pre zdravotnícke pomôcky, Ministerstvo zdravotníctva SR - uviedol, že podľa jeho názoru priestor na zasadnutí výboru nie je úplne najideálnejší na to, aby sa parciálne požiadavky odovzdávali navzájom medzi prítomnými. Najideálnejšími sprostredkovateľmi na prenos informácie sú podľa jeho názoru lekári, ktorí sú nominantmi odborných spoločností a sú súčasťou kategorizačnej komisie. Informoval, že členom odbornej pracovnej skupiny pre zdravotnícke pomôcky pre sluchovo postihnutých je MUDr. Marián Lacko. Uviedol, že rezort zdravotníctva každý podnet, či už ide o podnet individuálneho pacienta/občana, podnet patientskej organizácie, alebo sa jedná o podnet, ktorý sa spoločne vypracuje ako podnet patientskej organizácie a odborníkov a ktorý je doručený rezortu zdravotníctva sa cez odbornú spoločnosť dostane kategorizačnej komisii buď priamo, písomne alebo e-mailom a všetky zmeny, ktoré by eventuálne vyplývali z takýchto podnetov realizuje kategorizačná komisia formou elektronickej kategorizácie. Informoval, že Ministerstvo zdravotníctva SR skutočne plánuje zmeny v zdravotníckych pomôckach pre osoby so sluchovým postihnutím. Plánujú vytvoriť podskupiny pre kombinované načúvacie aparáty. Rezort zdravotníctva má historicky dané členenie, ktoré by chcelo zmeniť. Zároveň sú plánované zvýšené výdaje zdravotných poisťovní pre kombinované načúvacie aparáty. Zatiaľ je uvedené v procese komunikácie so zdravotnými poisťovňami a príslušnými odborníkmi. Podľa jeho názoru dôjde k vzájomnej dohode a rezort zdravotníctva bude iniciovať výzvu výrobcom, aby podali návrhy, podľa ktorých načúvacie aparáty budú spĺňať charakteristiku kombinovaných načúvacích aparátov. Vzhľadom k tejto skutočnosti je možné rezortu zdravotníctva doručiť pripomienky, ktorými sa budú zaoberať v decembri na zasadnutí kategorizačnej komisie.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - poďakoval za vysvetlenie predsedovi kategorizačnej komisie Ministerstva zdravotníctva SR a vyjadril potešenie, že je ponúknutá možnosť sa priamo obracať na rezort zdravotníctva, vzhľadom k tomu že nastavenie legislatívy vytvára v komunikácii určité problémy, čo bolo opakovane pripomienkované. Uviedol, že k problematike kategorizácie by sa mali vyjadrovať nielen lekári, poisťovne a výrobcovia, ale aj cieľová skupina zdravotnej starostlivosti, teda aj osoby so zdravotným postihnutím.

3. Informácia o zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a o stave prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - prítomných informovala o priebehu 18. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rady“), ktoré sa uskutočnilo dňa 22. októbra 2014 na Úrade vlády SR. Uviedla, že začiatok rokovania bol venovaný personálnym otázkam - Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „predseda rady“) bola rozšírená

o nového člena rady, ktorým sa v zmysle prijatého Dodatku č. 4 k Štatútu rady stal vedúci Úradu vlády SR Igor Federič.

Informovala, že za účelom zachovania parity zástupcov štátu a občianskej spoločnosti bol v zmysle dodatku rozšírený aj počet nezávislých expertov rady o jedného člena. Predseda rady vyzval členov rady na predkladanie nominácií na deviateho experta rady v termíne do 20. novembra 2014. Informovala zároveň, že s účinnosťou od 31. októbra 2014 je na základe nominácie členov rady vlády za občiansku komoru novým podpredsedom rady Kálmán Petőcz.

Na zasadnutí rady bola poskytnutá aj informácia o návšteve Poradného výboru k Rámcovému dohovoru na ochranu národnostných menšín.

Po prednesení informácií o priebehu rokovaní výborov, ktoré zasadali v septembri a októbri 2014, predseda rady informoval o aktuálnom stave prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR nasledovne: K 10. októbru 2014 bola ukončená séria expertných rokovaní, ktoré prebiehali približne od 6. augusta do 10. októbra 2014. Uskutočnilo sa okolo 40 expertných rokovaní, na základe ktorých boli vypracované závery, v zmysle ktorých bude upravený návrh Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, ktorý bude predložený na rokovaní rady dňa 1. decembra 2014. Zároveň odznela informácia o rokovaníach, ktoré sú vedené s Ministerstvom spravodlivosti SR o novom inštitucionálnom ukotvení agendy ľudských práv na Slovensku.

Ďalším bodom programu bol návrh Celoštátnej stratégie rodovej rovnosti v SR a Akčného plánu rodovej rovnosti v SR na roky 2014 - 2019, ktorý členovia rady jednohlasne schválili. Materiál bol členmi rady vysoko ocenený vzhľadom na jeho jasnosť, konštrukčnosť a jasné definovanie cieľov v jeho akčnom pláne.

Rokovalo sa aj o návrhu Dodatku č. 3 k rokovaciemu poriadku, ktorý reflektoval zmeny prijaté v štatúte rady.

Posledným bodom programu bolo uznesenie Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania, ktoré predložila členka rady Šarlota Pufflerová, k ustanoveniu Celoštátnej komisie pre výchovu a vzdelávanie k ľudským právam a demokratickému občianstvu. Po diskusii bolo uznesenie z rokovania rady stiahnuté, nakoľko v rámci ďalších rokovaní k Celoštátnej stratégii ochrany a podpory ľudských práv v SR sa Ministerstvo školstva SR k tejto úlohe prihlásilo a po prijatí Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR by sa malo tejto problematike intenzívne venovať. Upresnila, že prijatie uznesenia rady vlády v navrhovanom znení by bolo predčasné.

Zároveň informovala, že hlavným bodom programu nadchádzajúceho 19. zasadnutia rady, ktoré sa uskutoční dňa 1. decembra 2014, bude návrh Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR, ale aj ďalšie materiály, ktoré boli zaradené do programu a to návrh Koncepcie boja proti extrémizmu na roky 2015 - 2019, pripravovaný Ministerstvom vnútra SR. Taktiež bude na zasadnutí rady prezentovaná Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území SR za obdobie rokov 2013 - 2014. Predmetom rokovania bude aj materiál Dodržiavanie ľudských správ v SR v kontexte odporúčaní z 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva.

Následne prítomných pozvala na konferenciu k medzinárodnému dňu ľudských práv, ktorá sa bude konať dňa 8. decembra 2014 o 10.00 hod. v priestoroch Palugyayovho paláca. S konferenciou bude spojené slávnostné odovzdávanie cien podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Miroslava Lajčáka za významný prínos v oblasti ľudských práv.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu o zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a o stave prípravy Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 50 zo dňa 20. novembra 2014

4. Informácia k plneniu opatrení z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020

Nadežda Šebová, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - na úvod uviedla, že materiál bol členom výboru zaslaný písomne a ide o predbežnú informáciu o plnení Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím. Informovala, že ide o zosumarizovaný materiál, zatiaľ bez akéhokoľvek zásahu do pôvodných podkladov, ktoré boli rezortu práce zaslané a je zverejnený, na webovom sídle Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v časti Hlavné kontaktné miesto. K materiálu boli doručené dve pripomienky - jedna od Branislava Mamojku, predsedu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredsedu výboru a druhá od Milana Měchuru, zástupcu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Pripomienky boli zaslané na vyjadrenie tým rezortom, ktorých sa týkajú. Ako ďalšiu informáciu uviedla, že na mesiac december 2014 plánujú uskutočniť stretnutie na úrovni hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím so sekundárnymi kontaktnými miestami a predmetom stretnutia bude aj diskusia k tejto informácii ako celku (k plneniu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020), ako aj tých opatrení, ktoré sú časovo aktuálne.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - uviedol, že predkladateľov pripomienok k uvedenému materiálu bolo málo a z toho dôvodu nemá zmysel podľa jeho názoru na tomto rokovaní preberať jednotlivé pripomienky. Informoval, že niektorým rezortom boli už aj zaslané pripomienky s tým, že boli zároveň požiadané o stanoviská. Na základe uvedeného vyzval rezorty, ktoré sú prítomné na zasadnutí výboru, aby sa vyjadrili k predloženým pripomienkam.

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - informovala, že Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR dostalo pripomienku od pána Branislava Mamojku, predsedu Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredsedu výboru k opatreniu č. 4.11.3. - Zaviesť mechanizmus systematického financovania strešných mimovládnych organizácií, ktoré vystupujú ako partneri vlády a iných organizácií pri tvorbe relevantných politík. Informovala, že Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pri plnení tejto úlohy vychádzalo z možností, ktoré momentálne na rezorte zahraničných vecí sú. Informovala, že rezort zahraničných vecí má v pôsobnosti dotačnú schému Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd, v rámci ktorej sú každoročne poskytované dotácie na rôzne projekty a poskytované dotácie aj na projekty pre organizácie, ktoré sa venujú problematike zdravotného postihnutia. Z toho dôvodu Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR nemohlo iným spôsobom túto úlohu odpočtovať, mohlo iba informovať o týchto prostriedkoch, pretože momentálne je to jediný spôsob, ktorý na rezorte zahraničných vecí je v pôsobnosti. Uviedla, že uvedená téma spadá skôr do kompetencie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pretože rezort zahraničných vecí je v rámci tohto opatrenia uvedený ako spolupracujúci subjekt.

Michal Krivošík, riaditeľ odboru integrácie osôb so zdravotným postihnutím, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informoval, že rezort práce, sociálnych vecí a rodiny dostal pripomienku od Branislava Mamojku, predsedu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredsedu výboru, ako aj pripomienku od Milana Měchuru, zástupcu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska k opatreniu 4.16.1. - Zriadiť nezávislý mechanizmus na presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Pripomienka bola predložená v tom zmysle, že v súčasnosti sa síce rieši mechanizmus vykonávania dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím,

ale nevytvárajú sa podmienky pre aktívnu a systematickú účasť organizácií osôb so zdravotným postihnutím na monitorovanie plnenia dohovoru o realizácii činností súvisiacich s uplatňovaním práv deklarovaných v dohovore. Vyjadril názor, že sa nestotožňuje s uvedenou pripomienkou, nakoľko aj pri zriaďovaní inštitútu komisára pre deti a komisára pre osoby so zdravotným postihnutím sa v paragrafe 10 otvárajú podmienky na to, aby komisár pre osoby so zdravotným postihnutím mohol spolupracovať a byť hlasom osôb so zdravotným postihnutím a na základe toho výstupy z jeho spolupráce s týmito subjektmi mohol prezentovať aj vo svojich monitorovaniach ohľadom dodržiavania práv osôb so zdravotným postihnutím. Uviedol, že v prípade, že táto pripomienka mala byť smerovaná aj k prepojeniu úlohy zavedenia mechanizmu systematického financovania organizácií osôb so zdravotným postihnutím, termín uvedenej úlohy je až do roku 2016. Gestorom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a spolupracujúce subjekty sú ostatné rezorty. Zároveň prítomných ubezpečil, že k tejto téme bude vytvorený priestor na diskusiu aj na spomenutom stretnutí, ktoré sa uskutoční v decembri 2014 na úrovni hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím so sekundárnymi kontaktnými miestami.

Mária Gvozdjaková, Ministerstvo vnútra SR - informovala, že pripomienka od podpredsedu výboru pána Mamojku bola vznesená na jednoznačné hodnotenie prístupnosti všetkých už existujúcich integrovaných obslužných miest. Stanovisko k uvedenej problematike, ktoré poskytol gestor celého projektu interpretovala prítomným nasledovne: Dodávateľia pri budovaní samotných e-governmentových služieb, ktoré sú dostupné na rezortnom, resp. Ústrednom portáli verejnej správy sa zaoberali tým, že osoba so zdravotným postihnutím bude pracovať priamo so službou, kde sa kladie dôraz na podporu pre čítanie textu z obrazovky pre zrakovo postihnutých. Pri integrovanom obslužnom mieste je problematika odlišná. Žiadateľ nevyplňuje formulár, vyplňuje ho sprostredkovane pracovník integrovaného obslužného miesta a žiadateľ podpisuje splnomocnenie na výkon služby a súhlas so zadanými údajmi, a to všetko v papierovej forme. Uviedla, že aktuálne nevedia, ako riešiť v prípade zrakovo postihnutého žiadateľa overenie textu papierového dokumentu a jeho podpis. Ďalej uviedla, že bezbariérový prístup do prevádzkarne je témou na prevádzkovateľa, čiže obec, Poštu Slovenska atď., rovnako ako aj stavebné riešenie. V rámci zmluvy o dodávke sa rieši softvérová stránka projektu, prebieha analýza, návrh, implementácia atď. Cez dodávateľa sa zabezpečuje hardvér- a softvérové vybavenie prevádzkarne pre pracovisko integrovaného obslužného miesta. Zabezpečenie vybavenia nábytkom, mrežami, širokými dverami, rampami a pod. je v zodpovednosti prevádzkovateľa integrovaného obslužného miesta, ktorým je obec, Združenie miest a obcí Slovenska, alebo Slovenská pošta. Čo sa týka množiny služieb, nakoľko tento projekt stále ešte prebieha, množina je veľmi rozsiahla a stále nepadlo definitívne rozhodnutie, ktoré služby sa budú cez integrované obslužné miesto poskytovať a sprostredkovať. Zodpovedanie tejto otázky je témou ďalších rokovaní s partnermi. V súčasnosti sa využívajú nasledovné služby na určitom počte pôšt; výpis z listu vlastníctva na 12 poštách, výpis z obchodného registra na 213 poštách, výpis a odpis z registra trestov, načítanie/prečítanie obsahu malého technického preukazu. Po konzultácii s analyticko-metodickou jednotkou Ministerstva vnútra SR sa dopĺňa a navrhuje zoznam množiny služieb o občianske preukazy, nahlásenie straty, biometria, nahlásenie zmien, modifikácia kontaktných údajov, nahlásenie straty malého a veľkého technického preukazu, nahlásenie nájdenia technického preukazu, výmena technického preukazu a podobne. To sú všetko technické záležitosti a ako uviedol gestor vo svojom stanovisku, zoznam týchto služieb treba ponímať ako živý projekt, ktorý sa bude v rozhodovacom procese dopĺňať v spolupráci so Slovenskou poštou, Združením miest a obcí Slovenska a Ministerstvom financií SR. Informovala, že v prípade záujmu je možné poskytnúť kontakt na gestora projektu, aby bolo možné priamo s ním v tejto veci komunikovať. Na záver prítomných informovala, že stanovisko bolo zaslané aj Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - podotkol, že s uvedenou informáciou nie je spokojný. Uviedol, že osoby so zdravotným postihnutím ako používatel'ov nezaujima, či konkrétne opatrenia vykonáva obec, Združenie miest a obcí Slovenska alebo ktokoľvek iný. Je to projekt, ktorý realizuje Ministerstvo vnútra SR. Ako príklad na dokreslenie podstaty pripomienky uviedol svoju skúsenosť - býva na sídlisku, na ktorom bola zriadená úplne nová, moderná pošta, do priestorov ktorej sa ťažko dostane osoba so zdravotným postihnutím, pretože sa pošta nachádza na poschodí. Podobne sú na tom matky s kočičkami a seniori. Uvedené riešenie pokladá za nezmyselné, aj vzhľadom k faktu, že na prízemí bola súčasne zriadená herňa. Integrované obslužné miesta majú byť prístupné všetkým občanom, aj dôchodcom, aj ľuďom bez zrakového postihnutia, ako aj matkám s deťmi. Nemali by nastať situácie, aby boli integrované obslužné miesta umiestňované na poschodiach, kde budú problémom napr. strmé schody, dvere nad schodiskom bez podesty, absencia výťahu a podobne. Ako ďalší príklad uviedol, že už 10 mesiacov sa rieši prístupnosť prihlasovacieho dialógu na elektronický občiansky preukaz, ktorý je podľa jeho názoru, ako aj názoru expertov na prístupnosť bezproblémovo riešiteľný. Doterajšie riešenie je neprístupné pre nevidiace a slabozraké osoby. To znamená, že nie je poskytnutá možnosť tejto skupine občanov plnohodnotne využívať elektronický občiansky preukaz, ktorý im poskytuje obrovské perspektívy samostatnosti. Otázka Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR sa týkala prístupnosti už existujúcich integrovaných obslužných miest z hľadiska ich architektonického riešenia, pretože prístupnosť samotných služieb má zabezpečovať na to určený zamestnanec, ktorý bude poskytovať týmto osobám potrebnú pomoc. Vzhľadom k uvedenému predkladateľa pripomienky klasifikovali vznesenú pripomienku ako zásadnú. Mária Gvozdjaková, Ministerstvo vnútra SR - uviedla, že bude stanovisko pána Branislava Mamojku, predsedu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredsedu výboru tlmočiť.

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry SR - uviedla, že k predmetnému materiálu poslal rezortu kultúry pán Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda výboru štyri pripomienky. Prvá sa týkala spolupráce Slovenského národného divadla a Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Druhá sa týkala dotačného systému Ministerstva kultúry SR, dotačného programu Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva a oprávnených nákladov vrátane odvodov a miezd. Tretia súvisela s Marrakéšskou zmluvou a štvrtá pripomienka je vecou korekcie názvu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska.

Informovala, že pripomienka, ktorá sa týkala Marrakéšskej zmluvy, ktorá je medzinárodnou zmluvou a ktorá sa pripravila v meste Marrakéš, sa týka sprístupňovania diel osobám so zrakovým postihnutím, slabozrakým ľuďom a ľuďom s oslabenou schopnosťou čítania. Pán Mamojka mal výhradu k tomu, že proces podpisu a ratifikácie Marrakéšskej zmluvy Slovenskou republikou bol pozastavený. Uviedla, že si vyžiadala k tejto problematike stanovisko Sekcie médií a audiovizie Ministerstva kultúry SR, z ktorého vyplýva, že proces prípravy a ratifikácie bol zastavený kvôli tomu, že neboli jasne stanovené kompetencie medzi Európskou úniou a štátmi. Vzhľadom na to sa Slovenská republika rozhodla, že proces pozastaví. Európska únia vydala v tomto čase rozhodnutie, ktorým sa pokračuje v procese prípravy a ratifikácie zmluvy tak, že sa 24. novembra 2014 stretnú štáty Európskej únie, aby rokovali ďalej o kompetenciách a ratifikácii zmluvy.

Druhá pripomienka pána Mamojku sa týkala spolupráce Slovenského národného divadla a Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Vysvetlila, že v tomto prípade došlo iba k nedorozumeniu, pretože Slovenské národné divadlo a Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska dlhodobo spolupracujú a to nielen pri príležitosti dňa nevidiacich, kedy poskytujú

SND divadelné predstavenie. V spolupráci tvorili aj divadelný bulletin, ktorý v PDF formáte Slovenské národné divadlo posielalo Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska na vytlačenie v Braillovom písme. Avšak bulletiny sa z roka na rok zväčšovali, zvyšovali objem, a tým pádom bolo v podstate neúnosné divadelný bulletin v takomto objeme informácií vydávať.

Tretia vec sa týkala dotačného systému Kultúra znevýhodnených skupín a vôbec zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, v rámci ktorého nie je možné poskytovať podporu na mzdy mimovládnych neziskových organizácií. Tu je problém z minulého roka, kedy v podstate niektoré občianske združenia museli vracať Ministerstvu kultúry SR časť finančných prostriedkov, poskytnutých v rámci dotácie Ministerstva kultúry SR, ktoré boli použité na odvody do poisťovní. Odvody do poisťovní nemožno financovať z dotácie Ministerstva kultúry SR. Uviedla, že v zmysle stanoviska odboru programového riadenia Ministerstva kultúry SR ide o neoprávnenú položku, a že by si neziskové organizácie mali tieto výdavky uhrádzať z povinného 5 % podielu v rámci spolufinancovania projektu. Ďalej informovala, že sa zástupcovia Ministerstva kultúry SR zúčastnili rôznych okrúhlych stolov, ktoré sa týkali riešenia dotačného systému a ľudskoprávných dotačných schém aj na iných ministerstvách a hľadali riešenia. Najzákladnejšia požiadavka, ktorá vyšla z týchto zasadnutí, bola požiadavka podporiť inštitucionálne granty, pretože tie predstavujú najväčší problém pre mimovládne neziskové organizácie.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - k spolupráci so Slovenským národným divadlom uviedol, že zo strany Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska sa jednalo iba o konštatovanie, že výroba divadelného bulletinu už nepokračuje, pretože divadelné bulletiny sú tak objemné, že problémom nie je ich výroba, ale skôr skutočnosť, že ich pri veľkom objeme v Braillovom písme je problém čítať. Jednotlivé divadelné bulletiny k danému predstaveniu mali 200 i viac strán v Braillovom písme.

Pokiaľ ide o povinnosť vrátiť časť príspevku použité na úhradu odvodov, rozporovali sme povinnosť vrátiť časť použité na odvody zamestnanca, nie zamestnávateľa. Teda možnosť použiť príspevok najviac do výšky čistej odmeny zamestnanca.

Zároveň v súvislosti so stanoviskom Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR k zásadnej pripomienke k opatreniu 4.3.5. upozornil na nesprávne chápanie univerzálneho navrhovania. Ide o poznámku k formulácii, ktorá bola uvedená v stanovisku rezortu dopravy, kde sa uvádza, že riešenie bezbariérovosti treba zabezpečovať tak, aby sa nevytvárali bariéry pre ľudí bez zdravotného postihnutia. Skonštatoval, že nepozná bezbariérové riešenia, ktoré by vytvárali bariéry u osôb bez zdravotného postihnutia. Zdôraznil, že aj pri definícii univerzálneho dizajnu, sa nehovorí o tom, že ide o odstraňovanie bariér pre verejnosť, ktoré by mohli vzniknúť práve týmto spôsobom, ale naopak o vytváranie takých podmienok, aby to, čo sa buduje pre všetkých, bolo prístupné aj pre ľudí so zdravotným postihnutím, teda aby sa minimalizovala potreba akýchkoľvek úprav. Uviedol, že bezbariérové opatrenia sú prospešné pre všetkých, čo sa dá veľmi ľahko dokázať a dokumentovať.

Záver: Výbor vzal na vedomie informáciu k plneniu opatrení z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 51 zo dňa 20. novembra 2014

5. Dodržiavanie ľudských práv v Slovenskej republike v kontexte odporúčaní z 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - prítomných informovala o materiáli Dodržiavanie ľudských práv v SR v kontexte odporúčaní z druhého kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva, ktoré Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZV EZ“) predkladá ako iniciatívny materiál v nadväznosti na druhé kolo univerzálneho periodického hodnotenia SR. Jeho primárnym cieľom je informovať o odporúčaní, ktoré SR dostala v oblasti ochrany a podpory ľudských práv v rámci tohto hodnotenia. Obdobný materiál, rovnako informatívny, prekladalo MZV EZ aj v nadväznosti na prvé kolo univerzálneho periodického hodnotenia v roku 2009. Pokiaľ ide o druhé kolo univerzálneho periodického hodnotenia, SR ho absolvovala 3. februára 2014. Záverečnú správu o hodnotení prijala Rada OSN pre ľudské práva konsenzom 20. júna 2014. Výsledkom univerzálneho periodického hodnotenia, ktorému podliehajú všetky členské krajiny OSN, je súbor odporúčaní na ďalšie zlepšovanie ochrany a podpory ľudských práv na vnútroštátnej úrovni. SR dostala celkom 146 odporúčaní. Veľká väčšina z nich, takmer 80 % až viac sa týka situácie Rómov. Podľa informácií od Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva je práve SR krajinou s najvyšším počtom odporúčaní vo vzťahu k Rómom. Odporúčania, ktoré MZV EZ dostalo nie sú záväzné. Je však politickým záväzkom krajiny, aby sa odporúčaniami zaoberala a aby prijala aj primerané opatrenia na ich implementáciu. Procedúra hodnotenia dáva hodnotenému štátu, v tomto prípade SR, možnosť tieto odporúčania posúdiť, analyzovať ich a zároveň má možnosť ich aj odmietnuť. SR odmietla veľmi nízky počet odporúčaní - deväť a štyri akceptovala čiastočne. Zvyšné odporúčania sa prijali v celom rozsahu. Rezort MZV EZ koordinoval prípravu a priebeh univerzálneho periodického hodnotenia s relevantnými ministerstvami, ako aj s ďalšími štátnymi orgánmi. Priebežne ich MZV EZ informovalo jednak o odporúčaní, ktoré dostalo a v spolupráci so všetkými zainteresovanými sa pripravovala aj záverečná správa, ktorou sa toto hodnotenie ukončilo. Predtým, ako bude tento informatívny materiál predložený vláde SR, bude dňa 1. decembra 2014 predmetom zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a začiatkom januára 2015 bude materiál prerokovaný na zasadnutí Hospodárskej a sociálnej rady SR.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - požiadala o informáciu, či z množstva viac ako stovky odporúčaní sa niektoré explicitne týkali aj našej cieľovej skupiny, tzn. ľudí so zdravotným postihnutím. Následne požiadala aj o informáciu, ako sú konsolidované, harmonizované alebo zosúladované odporúčania na úrovni OSN z periodických hodnotení ľudských práv v krajine s odporúčaniami, resp. s právami, ktoré bude krajina systematicky viazať voči záväzkom z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Sú to dva nezávislé dokumenty a Dohovor OSN o ľudských právach a základných slobodách je akoby všeobecnejšej povahy. To znamená, či budú odporúčania istým spôsobom harmonizované, konsolidované tak, aby z toho nevznikalo ďalšie administratívne zaťaženie.

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - odpovedala, že pokiaľ ide o odporúčania týkajúce sa práv osôb so zdravotným postihnutím, Omán adresoval MZV EZ odporúčanie, ktoré sa explicitne týka osôb so zdravotným postihnutím, a to pokračovať v úsilí o rozvoj kompetencií inštitúcií, ktoré sa zaoberajú zdravotne postihnutými ľuďmi. V súvislosti s druhou otázkou uviedla, že systém univerzálneho periodického hodnotenia a systém zmluvných orgánov, resp. výborov, ktoré adresujú odporúčania je odlišný už vo svojej podstate. Univerzálne periodické hodnotenie

je mechanizmus, ktorý nie je založený žiadnou medzinárodnou zmluvou. Ide o procedúru, ktorá bola prijatá rozhodnutím Rady pre ľudské práva a jej základné špecifikum spočíva v tom, že štát je hodnotený inými členskými krajinami. Odporúčania sú rovnako právne nezáväzné, rovnako, ako je to v prípade, ak odporúčania adresujú zmluvné orgány.

V súvislosti s konsolidáciou vyjadrila subjektívny názor, že je na tom štáte, ktorému sú konkrétne odporúčania adresované, ako sa s nimi vysporiada. Uviedla, že bude na nás pri príprave ďalších implementačných správ zosumarizovať aj odporúčania zmluvných orgánov OSN, ktoré sa týkajú práv osôb so zdravotným postihnutím a zároveň do uvedeného inkorporovať aj tie odporúčania, ktoré sme dostali v rámci univerzálneho periodického hodnotenia. Pred univerzálnym periodickým hodnotením vypracoval Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva sumár, kde boli zhrnuté všetky odporúčania od zmluvných orgánov OSN ako taká nevyvíja osobitnú iniciatívu, aby sa systém nejakým spôsobom harmonizoval. Rozdiel spočíva v tom, že univerzálne periodické hodnotenie, je hodnotenie štátu štátmi, a toto je hodnotenie v podstate nezávislými expertmi.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - Poznamenal, že 86 odporúčaní sa týka Rómov a že by navrhoval zlúčiť väčšie množstvo odporúčaní týkajúcich sa Rómskej problematiky do menšieho počtu, pretože mnohé sú duplicitné.

Kvetoslava Repková, Inštitút pre výskum práce a rodiny - prítomných informovala, že sa zúčastnila zahraničnej pracovnej cesty v Bruseli, kde sa uskutočnilo zasadnutie celoeurópskej siete ANED, ktorá je poradným orgánom Európskej komisie pre otázky zdravotného postihnutia. Európsky semester 2014 je v plnom prúde a Komisia uverejňuje odporúčania pre jednotlivé krajiny pre všetky členské štáty. Uviedla, že pre tento rok bolo v rámci dokumentu country-specific recommendations zahrnutých šesť veľkých blokových odporúčaní, z ktorých štyri boli dôsledne zamerané na segregované skupiny ľudí, špeciálne explicitne na osoby rómskeho etnika. Podľa jej názoru je na zamyslenie, či sa jedná o určitý fenomén, ktorý hovorí o nerovnováhe pohľadu vonkajších, externých posudzovateľov voči nám, alebo nerovnováhe dovnútra krajiny.

Sekretariátu výboru tiež adresovala dotaz ohľadne termínu najbližšieho zasadnutia výboru v roku 2015. Uvítala by aspoň rámcovú informáciu.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - sa vyjadrila, že táto otázka bude musieť byť ďalej koordinovaná so sekretariátom Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, pretože termíny zasadnutia výborov sú previazané na konanie zasadnutia rady.

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - informovala za sekretariát rady, že nie je momentálne stanovený plán činnosti na rok 2015. Uviedla, že sa predpokladá uskutočniť ďalšie zasadnutie rady vo februári alebo v marci roka 2015.

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - informovala, že v priebehu januára 2015 sa uskutočnia rokovania, z ktorých budú k dispozícii konkrétne výstupy približne v priebehu februára 2015. Z toho dôvodu by bolo vhodné, aby výbor zasadol až v druhej polovici februára 2015.

Dana Srpoňová, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR - informovala, že na najbližšom zasadnutí rady bude tlmočená výzva všetkým výborom o zaslanie návrhov

do plánu činností rady na rok 2015, takže aj jednotlivé zasadnutia sa budú prispôsobovať plánu činností na rok 2015 tak, aby to vyhovovalo všetkým zúčastneným stranám a to nielen sekretariátu rady, ale aj jej výborom.

Záver: Výbor vzal na vedomie materiál Dodržiavanie ľudských práv v Slovenskej republike v kontexte odporúčaní z 2. kola univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva.

Ref: uznesenie Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím č. 52 z 20. novembra 2014

6. Rôzne

Informácia o Výnimke z uplatňovania nariadenia ES 1371 z roku 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej doprave

Lubomír Nebeský, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - uviedol, že aj napriek významnému úsiliu v tejto oblasti sa darí odstraňovať postupne jednotlivé bariéry pre osoby so zdravotným postihnutím, avšak nie je možné naplniť v zmysle smernice všetky požiadavky, tak aj v najbližšom období sa bude uplatňovať výnimka. Pozitívnu správou je, že v rámci operačného programu Doprava pre obdobie 2007 – 2015 bolo nakúpených 32 moderných nízkopodlažných jednotiek pre regionálnu a medziregionálnu dopravu vybavených zariadením pre orientáciu a prepravu ľudí so zdravotným postihnutím. Plánovaný v ďalšom roku je nákup ďalších 29 jednotiek, ktoré budú splňať toto kritérium. Taktiež v rámci Operačného programu Doprava je realizovaný Projekt zabezpečenia prístupu osôb s obmedzenou mobilitou k službám osobnej železničnej dopravy. Projekt predstavuje dodanie 45 plošín pre nástup/výstup imobilných cestujúcich z/do vlakov a zabezpečenie bezbariérového prístupu a hygieny imobilných cestujúcich v rámci areálu železničných staníc stavebnými úpravami, ako napr. budovanie rámp, rozšírenie dverí pre prístup imobilných osôb a pod. V rámci projektu bezbariérovosti sa rekonštruujú stanice, napr. Bratislavská hlavná stanica, kde sa postupne odstraňujú jednotlivé prekážky, taktiež do projektu spadá Banská Bystrica, Lučenec, Spišská Nová Ves, Podhájska, Nitra. Do projektu sú zahrnuté aj mestá Poprad Tatry, Prešov, Nové Mesto nad Váhom, Leopoldov, Piešťany atď. V rámci tohto projektu je 45 miest, kde už v dnešnej dobe prebiehajú rekonštrukčné práce a zohľadňujú sa požiadavky osôb, ktoré majú zdravotné postihnutie.

Informácia o zákone č. 488/2013 Z.z. o diaľničnej známke.

Lubomír Nebeský, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - Národná diaľničná spoločnosť, a.s. vyvíja všetko úsilie, aby systém elektronickej diaľničnej známky bol spustený do prevádzky už v roku 2015. Vo vzniknutej situácii, kedy nový systém ešte nie je implementovaný a od 1. januára 2015 nadobudne účinnosť zákon č. 488/2013 Z.z. o diaľničnej známke, bude príslušný vodič/žiadateľ postupovať pri žiadosti o oslobodenie motorového vozidla od úhrady diaľničnej známky (ďalej len „DZ“) tak ako doteraz. To v praxi znamená, že žiadateľ musí osloviť Národnú diaľničnú spoločnosť, a.s. (ďalej len „NDS“) a spolu s predložením príslušného parkovacieho preukazu požiadať o vydanie oslobodenia od úhrady DZ. Kópia preukazu je pre NDS veľmi dôležitá, pretože preukazy môžu mať i vymedzenú časovú platnosť (napr. pol roka).

Kontrola úhrady DZ bude prebiehať taktiež rovnako ako v súčasnosti. Vodiči musia preukázať oslobodenie od úhrady DZ predložiť potvrdenie od NDS. To musia vodiči spolu s parkovacím preukazom nosiť so sebou.

Podľa § 7 písm. h) zákona č. 488/2013 Z.z. o diaľničnej známke sú od úhrady oslobodené vozidlá zaregistrované osobou, ktorá je držiteľom parkovacieho preukazu a podľa §7 písm. i)

sú od úhrady diaľničnej známky oslobodené vozidlá, ktorých prevádzkovateľom je osoba, ktorá používa vozidlo na poskytovanie sociálnej služby podľa osobitného predpisu a neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a zároveň o tomto vozidle účtuje podľa osobitného predpisu. Pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa posudku odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo má praktickú slepotu oboch očí, vyhotoví príslušný orgán parkovací preukaz na základe právoplatného rozhodnutia o parkovacom preukaze. Pri oboch prípadoch, pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím i pre prevádzkovateľa sociálnych služieb, platí povinnosť sa zaregistrovať u správcu výberu úhrady DZ, v tomto prípade u NDS.

Žiadatelia podľa §7 ods.3) zákona č. 488/2013 Z.z. o diaľničnej známke poskytujú najmä nasledujúce údaje: Obchodné meno, adresu miesta podnikania, príp. meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu bydliska, štátnu príslušnosť, číslo OP alebo pasu, EČV, krajinu, kde je vozidlo registrované, kontaktné údaje, a tiež údaje potvrdzujúce nárok na oslobodenie od úhrady, t.j. kópiu rozhodnutia o žiadosti o vyhotovenie parkovacieho preukazu, kópiu parkovacieho preukazu, kópiu technického preukazu vozidla príp. vozidiel, kópiu zriaďovacej listiny.

Predložené údaje sa registrujú u správcu úhrady diaľničnej známky, resp. u ním poverenej osoby a žiadateľ o oslobodenie od úhrady DZ dostane po registrácii potvrdenie od NDS, ktorým sa bude musieť preukázať pri kontrole PZ SR.

Žiadosti o oslobodenie od úhrady DZ je možné zaslať poštou na adresu: Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava.

Podotkol, že čo sa týka diaľničnej známky, od 1. januára 2015 nadobudne účinnosť zákon č. 488/2013 Z. z. o diaľničnej známke a o zmene niektorých zákonov, v ktorom je uvedené, že bude existovať tzv. elektronická diaľničná známka. V rámci prechodného obdobia sa bude dať ešte zakúpiť klasická známka, ale bude sa zároveň využívať aj nový elektronický systém. Čo sa týka zdravotne postihnutých osôb, pre túto skupinu osôb bude platiť doterajší systém, to znamená, že pre držiteľa parkovacej karty, ktorý je osobou so zdravotným postihnutím, si naďalej bude uplatňovať výnimku prostredníctvom žiadosti, ktorú bude adresovať na Národnú diaľničnú spoločnosť, ktorá na základe žiadosti, preukázania a splnenia kritérií vydá osobitné povolenie, ktoré naďalej bude musieť daná osoba, držiteľ parkovacieho preukazu, pri výzve policajta preukázať, že má danú výnimku.

Mária Orgonášová, Únia miest Slovenska - sa informovala, či je možné podávať aj elektronicky žiadosť na Národnú diaľničnú spoločnosť.

Lubomír Nebeský, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - žiadosti o oslobodenie od úhrady je možné zaslať poštou, nie elektronicky.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím – informoval sa v súvislosti s diaľničnou známkou, či má držiteľ parkovacej karty možnosť zaregistrovať na seba v danom čase akékoľvek jedno motorové vozidlo, má na mysli prípady, ak sa bude prepravovať iným motorovým vozidlom. Pokiaľ elektronická známka nebude funkčná, či ju bude nahrádzať nejaké rozhodnutie alebo potvrdenie diaľničnej spoločnosti o oprávnení tejto výhody a jej využívania.

Lubomír Nebeský, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - uviedol, že uvedené je naviazané na skutočnosť, že nový systém bude implementovaný až 1. januára 2015 a zároveň záleží aj na previazaní jednotlivých systémov evidencie značiek, vozidiel

a podobne. V budúcnosti sa počíta práve so znížením administratívnej náročnosti v tom, že systémy budú automaticky aj elektronicky prepojené a nebude potrebné podávať žiadosť, v prípade že motorové vozidlo, ktoré má udelenú výnimku už bude zaevidované.

Branislav Mamojka, predseda Národnej Rady občanov so zdravotným postihnutím v SR a podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím - uviedol, že stanovisko Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja by privítal aj v písomnej forme, aby sa následne distribuovalo pre informáciu členom výboru.

Na záver požiadal členov výboru, aby svoje požiadavky a námety, ktoré by navrhovali zaradiť do plánu práce výboru na rok 2015 zaslali tajomníčke výboru. Zároveň prítomným poďakoval za účasť, spoluprácu, efektívne, konštruktívne a vecné rokovanie a ukončil zasadnutie výboru.

V Bratislave dňa 10. decembra 2014

Zapísala:

Mária Homolová v.r., tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Za správnosť:

Janka Divincová v.r., riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov

Schválil:

Branislav Mamojka v.r., podpredseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Príloha:

prezenčná listina